

MAGYAR NYELVSTRATÉGIAI INTÉZET

A MAGYAR NYELVJÁRÁSOK A XXI. SZÁZADBAN – NYELVSTRATÉGIAI MEGKÖZELÍTÉSBEN

című konferencia programja

A konferencia ideje: 2018. december 4–5.

A konferencia helyszíne: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ, Konferenciaterem, 1051 Budapest, Arany János u. 1.

A konferencia szervezője: Magyar Nyelvstratégiai Intézet

A konferencián való részvétel: ingyenes, de regisztrációhoz kötött (nyelvjaras@manysi.hu)

A konferencia célja:

A Magyar Nyelvstratégiai Intézet (MANYSI) a magyar nyelvjárásokra vonatkozó stratégiát a nyelvjárásutatók és a dialektológiához kapcsolódó további tudományterületek művelőivel együttműködve kívánja kidolgozni. Ezért a MANYSI konferenciát rendez a témáról, majd tanulmánykötet megjelentetését tervezi, amelyben bemutatja a magyar nyelvjárás-stratégia aktuális helyzetképét. Konferenciánk a magyar nyelvjárásutatók összefogásával felmutatja a magyar dialektológia aktuális problémáit, és a megoldásukra cselekvési terveket sorakoztat fel.

A kép forrása: cultura.hu (A Tinta Kiadó képe)

December 4. (első nap)

9:00–9:25 KÖSZÖNTŐK

(TÓTH ATTILA, a MANYSI igazgatója és HAJNAL VIRÁG, az NPÁT főosztályvezetője)

Plenáris előadások:

9:30–10:00 DR. KISS JENŐ (professor emeritus, akadémikus)

A magyar nyelvjárások és a nyelvstratégia

10:05–10:35 DR. PÉNTÉK JÁNOS (egyetemi tanár, akadémikus)

A nyelvjárások többletértéke a külső régiók kettősnyelvűségében és kétnyelvűségében

10:40–10:55

K Á V É S Z Ü N E T

10:55–11:15 DR. LIZANEC PÉTER (professzor, Ungvári Nemzeti Egyetem)

Az ukrainai nyelvjárások fontosabb kérdései

11:20–11:40 DR. ZÉKÁNY KRISZTINA (egyetemi docens, tanszékvezető, Ungvári Nemzeti Egyetem)

Nyelvpolitika a kárpátaljai magyar nyelvű oktatás vetületében

11:45–12:05 JACZKOVICS MARIANNA (tudományos munkatárs, Ungvári Nemzeti Egyetem)

A kárpátaljai magyar nyelvjárások

12:10–12:50

E B É D S Z Ü N E T

12:50–13:10 DR. TÓTH PÉTER (Eötvös Loránd Tudományegyetem)

Gondolatok a kárpátaljai magyar nyelvjárás kutatás eredményeiről és időszzerű feladatairól

13:15–13:35 DR. GYÖRKE MAGDOLNA (egyetemi docens, Ungvári Nemzeti Egyetem)

Mássalhangzó-változások Tiszaágtélek nyelvjárásában

13:40–14:00 DR. NAGY NATÁLIA (egyetemi docens, Ungvári Nemzeti Egyetem) –

AVASÁN NIKOLETT

A határon túli magyar nyelvváltozatokkal kapcsolatos attitűdök

14:05–14:20

K Á V É S Z Ü N E T

14:20–14:40 DR. PARAPATICS ANDREA (tudományos munkatárs, Pannon Egyetem)

A lakóhelyről az egyetemre: helyzetelemzés és problémafelvetés

14:45–15:05 DR. N. CSÁSZI ILDIKÓ (egyetemi docens, Károli Gáspár Református Egyetem)

A nyelvjárások megjelenése a közoktatásban

15:10–15:30 FEKECS EMESE (egyetemi hallgató, Újvidéki Egyetem)

Vajdasági magyar kettősnyelvű egyetemi hallgatók kódváltástípusai az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karán

15:35–15:50

K Á V É S Z Ü N E T

15:50–16:10 DR. ZELLIGER ERZSÉBET (egyetemi docens, Eötvös Loránd Tudományegyetem)

Nyelvünk a végeken

16:15–16:35 DR. SZOTÁK SZILVIA (elnök, Termini – Imre Samu Nyelvi Intézet – OFFI Zrt.)

Az érvidéki magyar nyelvváltozatok jelene és jövője

16:40–16:50 NAPI ZÁRSZÓ

December 5. (második nap)

9:00–9:10 KÖSZÖNTŐ (BÓDI ZOLTÁN, a MANYSI osztályvezetője)

Plenáris előadások:

- 9:15–9:45 DR. SÁNDOR ANNA (habilitált egyetemi docens, az MTA köztestületi tagja)
A magyar nyelvjárások jelene és jövője Szlovákiában
- 9:50–10:20 DR. JUHÁSZ DEZSŐ (egyetemi tanár, intézetigazgató, Eötvös Loránd Tudományegyetem)
Nyelvjárásmentés és nyelvstratégia 2.

10:25–10:40 K Á V É S Z Ü N E T

- 10:40–11:00 PÁLLNÉ DR. LAKATOS ILONA (főiskolai tanár, Nyíregyházi Egyetem) –
TUKACSNÉ DR. KÁROLYI MARGIT (főiskolai tanár, Nyíregyházi Egyetem)
Elméletek és módszerek komplexitása a XXI. századi nyelvjárás kutatásban
- 11:05–11:25 DR. GRÉCZI-ZSOLDOS ENIKŐ (egyetemi adjunktus, Miskolci Egyetem)
Nyelvstratégia – nyelvjárások. Egy palóc közösség nyelvjárási attitűdjéről
- 11:30–11:50 DR. HOPPA ENIKŐ
Nyelvstratégiai lehetőségek Moldvában
- 11:55–12:15 DR. CSOMORTÁNI MAGDOLNA (egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem)
A csíki nyelvjárási nyelvhasználat stratégiai megközelítése

12:20–13:00 E B É D S Z Ü N E T

- 13:00–13:20 DR. VÖRÖS FERENC (tanszékvezető főiskolai tanár, Eötvös Loránd Tudományegyetem)
A történeti nyelvjárás kutatás és a családnévföldrajz
- 13:25–13:45 DR. FAZEKAS TIBORC
Nyelv és polgárosodás, avagy mi okozza nyelvjárásaink sorvadását?
- 13:50–14:10 DR. VÖRÖS OTTÓ (a nyelvtudomány kandidátusa)
Hogyan ítéljük meg nyelvünk újabb regionális változásait?
- 14:15–14:35 DR. CS. NAGY LAJOS (egyetemi docens)
Javaslatok a magyar nyelvjárásokra vonatkozó nyelvstratégiához

---

14:40–14:55 K Á V É S Z Ü N E T

- 14:55–15:15 DR. FODOR KATALIN (egyetemi docens, Eötvös Loránd Tudományegyetem)
Hagyományörzés és a nyelvjárás megőrzése
- 15:20–15:40 DR. N. FODOR JÁNOS (egyetemi adjunktus, Eötvös Loránd Tudományegyetem)
A Hunyad megyei magyarság nyelvjárási sajátosságai és nyelvi helyzete a XXI. század elején
- 15:45–16:05 DR. PÁL HELÉN (Magyar Nyelvstratégiai Intézet)
A nyelvjárások visszaszorulása és a magyarországi falvak

16:10–16:20 A KONFERENCIA ZÁRÁSA
